

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSA Andrzej Niedużak

w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Apelacyjnemu
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 sierpnia 2012 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 9 grudnia 2011 r.,

- 1. zmienia zaskarżone postanowienie i nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2011 r. Sąd Apelacyjny zasądził od powoda M. B. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5 400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej, jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazując art. 98 k.p.c.

Postanowienie to zaskarżył zażaleniem powód, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. i wnosząc o zmianę postanowienia i nieobciążanie go kosztami procesu za drugą instancję.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 98 k.p.c. wyraża zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z tą zasadą powód, który przegrał sprawę, powinien zwrócić przeciwnikowi procesowemu koszty procesu. Zasada ta w szczególnych okolicznościach może jednak doznać wyłomu. Taką możliwość przewiduje art. 102 k.p.c., wyrażający zasadę słuszności, zgodnie z którą w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów procesu, albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Do wypadków „szczególnie uzasadnionych” należą zarówno okoliczności związane z przebiegiem procesu, do których zalicza się sytuacje wynikające z charakteru żądania, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności żądania itp., jak również leżące poza procesem. Wchodzi tu w grę sytuacja majątkowa i rodzinna strony. Sama okoliczność zwolnienia strony od kosztów sądowych nie jest wystarczająca dla zastosowania art. 102 k.p.c., powinna jednak stanowić przyczynek do rozważań, czy nie zachodzi ów „szczególny wypadek”, o jakim mowa w powołanym przepisie. Jeśli się zaś porówna wysokość miesięcznych zarobków (poniżej 700 zł), stanowiących obecnie jedyne źródło utrzymania skarżącego, z wysokością zasądzonych kosztów procesu (5 400 zł), to trzeba w wątpliwość poddać twierdzenie o możliwości oszczędzenia na potrzeby procesu tak dużej sumy. Niezależnie zaś od tego, że roszczenie dochodzone w tym procesie prawomocnie uznane zostało za nieuzasadnione, nie można pominąć okoliczności, że - w przekonaniu powoda - ma ono związek z faktem utraty oszczędności życiowych. Wszystkie te okoliczności dają

podstawę do uznania, że zachodził „szczególnie uzasadniony wypadek” w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 394¹ w związku z art. 398¹⁵ k.p.c.